In oculis suis lacrimatur inimicus: et si in-
venerit tempus non satiabitur sanguine: Si
incurrerint tibi mala: invenies illic eum
priorem; In oculis suis lacrimabitur inimi-
cus: et quasi adiuvans suffodiet plantas tuas;
Caput suum movebit et plaudet manu:
et multa susurrans commutabit vultum
suum: XIII

f. a. Qui tetigit picem inquinabitur ab
ea: et qui communicaverit superbo
induet superbiam; Pondus super se
tollit: qui honestiori se communicat: Et di-
tiori te ne socius fueris: Quid communicabit ca-
cabus ad ollam: quando enim se colliserint
confringetur: Dives iniuste egit et fremebit:
pauper autem lesus tacebit; Si largitus fueris
assumet te: et si non habueris derelinquet te; Si ha-
bes convivet tecum: et evacuabit te: et ipse non dole-
bit super te; Si necessarius illi fueris supplanta-
bit te: et subridens spem dabit narrans tibi omnia
bona: et dicet: Quid opus est tibi? et confundet
te in cibis suis: donec te exinaniat bis et ter: et
g. in novissimo deridebit te: Postea videns derelin-
quet te: et caput suum movebit ad te: Hu-
miliare deo: et expecta manus eius: Attende ne
seductus in stultitiam humilieris; Noli esse hu-
milis in sapientia tua: ne humiliatus in stulti-
tiam seducaris: Advocatus a potentiore disce-
de: ex hoc enim magis te advocabit; Non impro-
bus sis: ne impingaris: et ne longe sis ab eo: ne
eas in oblivionem; Ne retineas ex equo loqui
cum illo: nec credas multis verbis illius: Ex mul-
ta enim loquela temptabit te: et subridens inter-
rogabit te de absconditis tuis: Inmitis a-
nimus illius conservabit verba tua: et non
h. parcet de malitia: et de vinculis: Cave tibi et
attende diligenter auditui tuo: quoniam cum subver-
sione tua ambulas: Audiens vero illa qua-
si in somnis vide: et vigilabis: Omni vita
tua dilige deum: et invoca illum in salute
tua; Omne animal diligit simile sibi: sic et
omnis homo proximum sibi: Omnis caro ad similem
sibi coniungetur: et omnis homo simili sui so-
A. p. ciabitur: Si communicabit lupus agno a-
liquando: sic peccator iusto; Que communicati-
o sancto homini ad canem? aut que pars bona di-
viti ad pauperem? Venatio leonis onager in he-
remo: sic pascua sunt divitum pauperes; Et si-
cut abominatio superbo humilitas: sic et exe-
cratio divitis pauper; Dives commotus confirma-
tur ab amicis suis: humilis autem cum ceciderit ex-
pelletur et a notis; Diviti decepto multi recu-
peratores; Locutus est superbe: et iustificaverunt
illum; Humilis deceptus est: insuper et argu-
itur: locutus est sensate: et non est ei datus
locus; Dives locutus est: et omnes tacuerunt: b.
et verbum illius usque ad nubes perducent; Pau-
per locutus est: et dicunt: Quis est hic? et si of-
fenderit subvertent illum; Bona est substantia cui
non est peccatum in conscientia: et nequissima pauperta-
s in ore impii; Cor hominis immutat faciem
illius: sive in bona sive in mala; Vestigium
cordis boni et faciem ~~boni et faciem~~ bonam. difficile
invenies et cum labore: XIIII

Beatus vir qui non est lapsus verbo c
ex ore suo: et non est stimulatus in tri-
stitia delicti; Felix qui non habuit a-
nimi sui tristitiam: et non excidit a spe sua.
Viro cupido et tenaci sine ratione est substantia et livi-
do ad quid aurum? Qui acervat ex ani-
mo suo iniuste aliis congregat: et in bonis illius
alius luxuriabitur; Qui sibi nequam est: cui alii
bonus erit: et non iocundabitur in bonis suis; Qui si- d. s.
bi invidet nihil est illo nequius: et hec est red-
ditio malitie illius: Et si bene fecerit ignoranter
et non volens facit: et in novissimo manifes-
tat malitiam suam; Nequam est oculus livi-
di: et avertens faciem: et despiciens animam suam.
Insatiabilis oculus cupidi: in parte iniqui-
tatis non satiabitur donec consumat iniu-
stitiam arefaciens animam suam. Oculus ne-
quam ad mala: et non saturabitur pane: indi-
gens et in tristitia erit super mensam suam;
Fili si habes benefac tecum: et deo dignas oblatio- e.
nes offer; Memor esto quoniam mors non tardabit:
mors et testamentum inferorum quod demon-
stratum est tibi; Testamentum enim huius
mundi morte morietur; Ante mortem bene-
fac amico tuo: et secundum vires tuas exporri-
gens da pauperi; Non defrauderis a die bono: et
particula doni boni non pretereat te; Nonne aliis re-
linques dolores et labores tuos? In divisione
sortis da et accipe: et iustifica animam tuam. Ante
obitum tuum operare iustitiam: quoniam non est
apud inferos invenire cibum; Omnis caro et
sicut fenum veterascet: et sicut folium fruc-
tificans in arbore viridi; Alia generantur:
et alia deiciuntur: sic generatio carnis et san-
guinis: alia finitur: et alia nascitur; Omne
opus corruptibile in fine deficiet: et qui illud

operabitur in illo. Et omne opus electum
f iustificabitur: et qui operatur illud honora-
bitur in illo. Beatus vir qui in sapientia mora-
bitur: et qui in iustitia meditabitur: et in sen-
su cogitabit circumspectionem dei. Qui ex-
cogitat vias illius in corde suo: et in abscon-
ditis illius intelligens, vadens post illam
quasi investigator, et in viis illius consistens. Qui
respicit per fenestras illius: et in ianuis illius
audiens. Qui requiescit iuxta domum illius:
et in parietibus illius figens palum: statuet ca-
sulam suam ad manus illius: et requiescent
in casula illius bona per evum. Statuet fili-
os suos sub tegmine illius: et sub ramis illi-
us morabitur. Protegetur sub tegmine illius a
G.s. fervore: et in gloria eius requiescet. XV

(illud) Qui timet deum faciet bona: et qui con-
tinens est iustitiae apprehendet illam:
et obviabit illi quasi mater honori-
ficata: et quasi mulier a virginitate sus-
cipiet illum. Cibabit illum pane vite et in-
tellectus: et aqua sapientie salutaris pota-
bit illum. Et firmabitur in illo et non flectetur:
et continebit illum: et non confundetur: et exalta-
bit illum apud proximos suos. Et in medio
ecclesie aperiet os eius: et adimplebit illum spiritu
sapientie et intellectus: et stola glorie vestiet eum:
iocunditatem et exultationem thesaurizabit super
illum: et in nomine eterno hereditabit illum.
Homines stulti non apprehendent illam: et homines
h sensati obviabunt illi. Homines stulti non vide-
bunt illam: longe enim abest a superbia et dolo:
viri mendaces non erunt illius memores: et vi-
ri veraces invenientur in illa: et successum
habebunt usque ad inspectionem dei. Non est spe-
ciosa laus in ore peccatoris: ~~quia non est a domino~~
~~missa~~: quoniam profecta est a deo sapientia. Sapi-
entie enim dei astabit laus: et in ore fideli abunda-
bit: et dominator dabit eam illi. Non dixeris per deum abest:
que enim odit ne feceris. Non dicas: ille me impla-
navit. Non enim necessarii sunt ei homines im-
A.p. pii. Omne execramentum erroris odit dominus: et
non erit amabile timentibus illum. Deus ab
initio constituit hominem: et reliquit illum in
manu consilii sui. Adiecit mandata et precep-
ta sua. Si volueris mandata conservare: con-
servabunt te: et in perpetuum fidem placitam
servare. Apposuit tibi aquam et ignem: ad quod
volueris porrige manum tuam. Ante hominem
vita et mors: bonum et malum: quod placuerit

dabitur illi: quoniam multa sapientia dei: et fortis in po-
tentia: videns omnia sine intermissione. Ocu- b
li domini ad timentes eum: et ipse agnoscit
omnem operam hominis. Nemini mandavit
impie agere: et nemini dedit spatium pec-
candi. Non enim concupiscit multitudinem
filiorum infidelium et inutilium. XVI

Ne iocunderis in filiis impiis si multi-
plicentur: nec oblecteris super ipsos
si non est timor dei in illis. Non credas
vite illorum: et ne respexeris in labores illorum.
Melior est enim unus timens deum quam c
mille filii impii: et utile est mori sine filiis
quam relinquere impios filios. Ab uno sensa-
to inhabitabitur patria: tribus impiis deseretur.
Multa talia vidit oculus meus: et fortiora
horum audivit auris mea. In synagoga
peccantium exardebit ignis: et in gente in-
credibili exardescet ira. Non exora- d.s.
verunt pro peccatis suis antiqui gigantes: qui des-
tructi sunt confidentes sue virtuti. Et non pe-
percit peregrinationi illorum: sed percussit eos: et
execratus est illos pre superbia verbi illorum.
Non misertus est illis: totam gentem perdens: et ii. cor.
extollentem se in peccatis suis. Et sicut sexcenta
milia peditum: qui congregati sunt in du-
ritia cordis sui: et si unus fuisset cervicatus:
mirum si fuisset immunis. Misericordia enim et ira
est cum illo. Potens est exoratio et effundens
iram. Secundum misericordiam suam: sic cor-
reptio illius: hominem secundum opera sua
iudicat. Non effugiet in rapina peccator:
et non retardabit sufferentia misericordiam facien- e
tis. Omnis misericordia faciet locum unicuique
secundum meritum operum suorum: et secundum intellectum
peregrinationis ipsius. Non dicas: a deo abs-
condar: et ex summo quis mei memorabitur?
In populo magno non agnoscar. Que
est enim anima mea in tam immensa crea-
tura? Ecce celum et celi celorum: abyssus et u- f.G.
niversa terra: et que in eis sunt in conspectu illius
commovebuntur: montes simul et colles et fun-
damenta terre: et cum conspexerit illa deus: tremo-
re concutientur. Et in omnibus his insensatum
est cor. Et omne cor intelligitur ab illo: et
vias illius quis intelligit: et procellam quam nec
oculus videbit hominis? Nam plurima eius
opera sunt in absconsis: sed opera iustitie eius
quis enuntiabit? aut quis sustinebit? Longe
enim est testamentum a quibusdam: et inter-